

Đạo cao thâm, Đạo cao thâm
Cao bất cao, thâm bất thâm.
Cao khả xạ, hê thâm khả điều
Cao thâm vạn sự tại nhơn tâm
(Thánh Ngôn Hiệp Tuyển, Q.1,1964)

SÁCH BIỂU
BOOK NOT FOR SALE

Published by
BAN THỂ ĐẠO HẢI NGOẠI
3076 Oakbridge Dr
San Jose, CA 95121-1716
Phone: (408) 238-6547
Fax: (408) 440-1372

\$0.00
ISBN 978-0-9825307-1-9
9 0000 >

9 780982 530719

Nguyễn Trung Hậu

LUẬN ĐẠO VẤN ĐÁP

Năm 2010

ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ
Tòa Thánh Tây Ninh

LUẬN ĐẠO VẤN ĐÁP

Soạn giả: Nguyễn Trung Hậu
(Bảo Pháp Hiệp Thiên Đài)

DISCUSSION ON THE TAO,
Questions and Answers

By Nguyễn Trung Hậu
(Juridical Conservator - Heavenly Union Palace)

CƠ QUAN ĐẠI DIỆN
Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh Tại Hải Ngoại
Tái bản lần thứ nhứt tại Hoa Kỳ
Năm Canh Dần - 2010

Luận Đạo Vấn Đáp

Soạn giả: Bảo Pháp Nguyễn Trung Hậu

Discussion on the Tao, Questions and Answers.

by Nguyễn Trung Hậu

Juridical Conservator - Heavenly Union Palace

Translated by

Hùng Đắc Bùi, M.D.

Hồng Đăng Bùi, M.D.

Edited by

Ngsha Beck-Huy, R.N.

Janet Hoskins, Ph.D.

TIỂU TỰ

Trong quyển sách “**LUẬN ĐẠO VẤN ĐÁP**” này, tác giả sắp ra người ngoại Đạo đến vấn Đạo một nhà tu theo “Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ”. Người cất vấn có ý rõ thông đạo lý thể nào; lời hỏi tuy có chiều nghiêm khắc mà giữ lối thanh tao, nên kẻ hầu đáp vui lòng ứng đối.

Tác giả tài sơ trí siển, biết Đạo bao nhiêu bày giải bấy nhiêu, mong rằng quyển sách hèn mọn này giúp ích trong muôn một cho chư Đạo Hữu mới nhập môn, cùng phá tan cái màng u ám của kẻ mơ hồ; ấy là sở vọng của tác giả vậy.

Chợ lớn, ngày 2 tháng 9 năm 1927.

Bảo Pháp
Nguyễn Trung Hậu

FOREWORD

In this book “Discussion on the Tao, Questions and Answers,” the author describes a scenario in which a non-CaoDaist questions a CaoDai disciple on the Tao. The person who questions likes to have good knowledge on religions. The questions, although seeming somewhat critical, are reasonable and deserving of reply.

The author open-mindedly and humbly presents an expertise on CaoDai in answering these questions, hoping that the book would be useful to new CaoDaists and able to clarify concerns and doubts.

Cholon, September 2, 1927

Juridical Conservator
Nguyễn Trung Hậu

ĐÔI LỜI KÍNH CÁO CÙNG CHƯ ĐẠO HỮU

Hội Thánh nhóm ngày 6 tháng 8 năm Đinh Mão đã công nhận và hoan nghinh quyển sách “LUẬN ĐẠO VẤN ĐÁP” của tác giả là Đạo Hữu Nguyễn Trung Hậu. Lời giải phân chánh lý, câu văn từ trôi chảy, ai nghe qua cũng đều hiểu. Ấy là một quyển sách rất cần ích cho chư Chức Sắc Thiên Phong đã lãnh phần trách nhiệm lớn lao để phổ thông Thiên Đạo.

Vì vậy nên tôi ra công ấn tống quyển sách này, xin chư hiền hữu hãy đọc rồi chiêm nghiệm cho kỹ càng, hầu đối đáp với người chưa rõ tôn chỉ Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.

Quyển sách này sẽ dùng làm việc cần ích trong Đạo, còn tác giả thì dâng trọn bản quyền cho Hội Thánh.

Nay kính

Thái Phối Sư Lâm Quang Bính

TO ALL CAODAI DISCIPLES

The Sacerdotal Council has met on the 6th day of the 8th month of the year Ứnh Mão (year of the cat) and has approved and welcomed the book “Discussion on the Tao, Questions and Answers” written by author Nguyễn Trung Hậu. The explanation is correct, fluent, and easy to understand. The book is very useful for dignitaries responsible for spreading the Tao.

Therefore publish this book. Please read and contemplate so that you would be able to explain the Tao to people who have not known the mission of Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.

The author has offered the copyright to the Sacerdotal Council and the book will be used by the CaoDai religion.

Respectfully,

**Buddhist Archbishop
Lâm Quang Bính**

Ý TƯỞNG VỀ CHƠN ĐẠO

Một người lạc bước vào rừng đương hồi tấn thối lưỡng nan, không lẽ ngồi một chỗ mà đợi hùm tha, rắn cắn, mà cũng không lẽ quanh lối này, queo ngõ kia cho mệt nhọc và mất ngày giờ lại càng lạc lăm thêm nữa. Vậy phải làm sao bây giờ? Cứ nhắm tới đi hoài, đâu không nhằm đường chớ cũng ít lạc, lại có lẽ ra khỏi rừng sâu hang thẳm mà lánh hùm ngầy rắn dữ.

.....
Rừng Trần Tục này vẫn nhiều người lạc đến; muốn tìm đường Đạo để thoát khỏi rừng kia, nhưng chẳng biết đâu mà kiếm. Đương cơn tấn thối lưỡng nan, không lẽ ngồi một chỗ cho ra người vô Đạo, rồi đợi hùm tha rắn cắn là lũ Quỷ Vô Thường; mà cũng không lẽ quanh lối này, queo ngõ kia cho lạc vào Bàn Môn, Tả Đạo. Vậy phải làm sao bây giờ?

Cứ nhắm thẳng đi tới, thì là Chánh Đạo. Ta cứ biết rằng Đấng Tạo Hóa sanh ra ta, ta cứ thờ phượng Ngài thì khỏi sai đường, lạc lối; đâu không đến nơi Bồng Đảo, Niết Bàn chớ cũng thoát khỏi rừng Trần Tục mà lánh Luân hồi chuyển kiếp.

Ta đã kính trọng Đấng Tạo Hóa thì ta cũng phải kính trọng các vị quan viên Chức Sắc của Ngài, tức là Thánh, Thần, Tiên, Phật vậy.

Ý TƯỞNG VỀ TAM GIÁO QUI NGUYÊN PHỤC NHỨT

Phàm muốn tu bổ một cái nhà hư nát, trước hết ta phải lo cất một cái nhà tạm khác cho có chỗ nấu nướng, rồi mới dỡ nhà hư cất lại. Nếu không phòng bị như vậy, lúc dỡ nhà ta lấy đâu đùm đỡ? Mà muốn cất cái nhà lại cho bền vững chắc chắn, không lẽ bỏ hết cây ngói cũ mà mua cả đồ mới cho tốn hao vô ích; mà ta phải lựa coi cây nào còn tốt thì dùng, ngói nào còn nguyên thì lợp rồi mua thêm chút ít đồ mới cho đủ dùng mà thôi.

OPINION ON THE TRUE TAO.

A person who gets lost in the forest, would neither sit there waiting to be devoured by the beasts nor waste time running around and getting further lost. What should he do? The only way is to keep going straight forward, and at least he would not get further lost and may have a chance to get out of the forest.

.....
People are lost in the worldly forest and want to find a way to get out, but do not know how. In this difficult situation, they cannot sit still, like a non-believer waiting to be devoured by demonic wild beasts. They must not run around, bumping into heretical cults. What should they do?

They should go straight forward to the right way. People were created by the Creator. The right way is to worship Him. Though we may not reach Nirvana, at least we may escape from the worldly forest of reincarnation.

Having respected the Creator, we should respect His dignitaries who are Angels, Saints, Immortals, and Buddhas.

OPINION ON THE UNITY OF THE THREE RELIGIONS.

In order to remodel a decayed house, first we have to create a temporary shelter before we dismantle the old structure; otherwise, we would not have any place to stay. In order to build a strong, solid new house, and in order to save money, we may have to save good lumber and tiles from the old house, and buy, only necessary new items. This is the attitude of a cautious and economical person

Đó là cử chỉ của kẻ biết quan phòng, tiết kiệm.

.....
Tam giáo (Nho, Thích, Đạo) vẫn là cái Nhà Đạo của ta từ xưa; đã trải bao tuế nguyệt, phong sương cho đến rường xiêu, cột ngã. Thế mà Ta đã có cái nhà tạm khác rồi: tức là lòng tôn sùng tín ngưỡng Trời Phật Thánh Thần của ta vậy.

Hạ Nguơn này là buổi ta lo cất cái Nhà Đạo lại. Tức là chấn hưng Tôn Giáo. Cây ngói đã có sẵn không lẽ bỏ hết mà mua lớp mới; vậy thì vật nào hư nát bỏ đi; vật nào còn tốt cứ dùng, rồi chêm thêm đồ mới mà cất cái Nhà Đạo lại cho chắc bền cao ráo.

Cái nền nhà (NHO) thì ta cứ dùng như xưa, song phải đắp lên cao ráo, chắc chắn hơn nữa. Tức là chấn hưng Nho Giáo.

Cột vách (THÍCH) thì ta bỏ cây nào sâu mọt và hư mục mà chêm thêm cây mới. Tức là chấn hưng Phật Giáo.

Ngói, kèo (ĐẠO) thì ta cũng làm một thế. Tức là chấn hưng Tiên Giáo.

Đoạn ta mới cất lên một cái nhà mới cao ráo, tốt xinh, chắc chắn, có thể bền bỉ muôn đời. Cái nhà Đạo mà ta cất đây tức là Đạo Cao Đài Thượng Đế gọi là Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.

Thế thì Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ là Đạo chuyển Tam Giáo qui nguyên phục nhứt theo lẽ tuần hườn.

Sao là tuần hườn?

Việc chi cũng có thì có chung, có tạo thế tức là có tận thế; cái tận là cái cuối cùng, mà hễ cuối cùng chẳng dứt, thì phải qui nguyên trước lại gọi là Tuần Hườn.

The three religions (Confucianism, Buddhism, and Taoism) have been the foundation of the house of the Tao since ancient times. Over time, they have decayed. Our temporary shelter is the faith of Angels, Saints, Immortals, and Buddhas. This is the time to rebuild the house of the Tao, thereby improving religions. We should not buy all new materials and discard all good lumber and tiles from the old house. We just need to buy necessary items to replace the decayed ones, and also use the good lumber and tiles saved from the old house; then we may rebuild a good, solid house of the Tao.

We may keep the old foundation (Confucianism), only making it more solid, high and dry. This is to improve Confucianism.

We then need to replace the decayed supports and walls with new ones. This is to improve Buddhism.

We need to do the same with the frame and tiles (Taoism). This is to improve Taoism.

By doing these improvements, we may then have a new and beautiful, high, dry, and solid house of the Tao that may last forever, which is the Tao of the Supreme Being, CaoDai or Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.

So, it is Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ that moves the three religions into one according to the cycle of evolution.

What is the cycle of evolution? Every thing has an origin and an end. If there is creation of the world, there would be an end of it.

The end is the last. If the last does not stop, there would be the return to the beginning of another cycle.

LUẬN ĐẠO VẤN ĐÁP

CHƯƠNG THỨ I VẤN ĐÁP VỀ ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ

VẤN: Nghe rằng anh tu theo Đạo Tiên phải chăng?

ĐÁP: Nhiều người, vì thấy có cơ bút tưởng rằng tôi tu Tiên, vì cơ bút do nơi Đạo Tiên mà ra, chớ kỳ trung Đạo mà tôi sùng bái là Đạo của Đức Cao Đài Thượng Đế gọi là Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ.

VẤN: Thuở nay tôi nghe nói Ngọc Hoàng Thượng Đế sao bây giờ anh gọi là Cao Đài Thượng Đế?

ĐÁP: Mỗi lần khai Đạo, Ngọc Đế đều lấy Thánh Danh riêng; như đời Châu sơ, Ngài giáng thế bên Trung Hoa lập Đạo Tiên thì lấy Thánh Danh là Lão Tử; qua lối Trung Châu (giữa đời Châu) Ngài giáng sanh bên Ấn Độ lập thành Đạo Phật, Ngài lại lấy Thánh Danh là Thích Ca Mâu Ni Phật. Đời Hôn, giáng sanh lập Đạo Thánh Ngài lại lấy Thánh Danh là Jésus.

Ngài phổ độ lần này là lần thứ 3 bên Á Đông, nên gọi là Tam Kỳ Phổ Độ. Ngày nay tùy theo thời thế, Ngài không giáng sanh như hai lần trước, chỉ dùng huyền diệu Tiên bút mà truyền Đạo; Ngài lại lấy Thánh Danh là Cao Đài.

Vả lại, Cao Đài là Thánh Danh tắt, chớ toàn danh là: Cao Đài Tiên Ông Đại Bồ Tát Ma Ha Tát.

- 1-Cao Đài là Đài Cao, chỉ về chỗ cao thượng của Đạo Nho;
- 2-Tiên Ông là chỉ về Đạo Tiên;
- 3-Đại Bồ Tát Ma Ha Tát chỉ về Đạo Phật.

Discussions on the Tao Questions & Answers CHAPTER I

DISCUSSION ON ĐẠI ĐẠO TAM KỲ PHỔ ĐỘ.

Q: I discern that you are following the way of Immortals?

A: Many people think so, because I am practicing spiritism which originates from Taoism or the way of Immortals. In reality, I am following the way of CaoDai the Supreme Being or Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ (The Third Amnesty of the Great Way).

Q: I've heard only about the Jade Emperor, the Supreme Being. Now you say it's CaoDai, the Supreme Being. So who is it really?

A: Each time when creating a way to salvation, the Jade Emperor used a special holy name. At the time of the Châu Empire, He used the name Lao Tse, founding Taoism. Later, in the middle of the Châu Empire, He incarnated into Sakya Muni, founding Buddhism in India. At the time of the Hán Empire, He incarnated as Jesus, founding the way of Saints (Christianity).

Now in His Third Revelation, He founds the Great Way in Asia, called Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ. According to modern accommodation, He does not incarnate as done previously, but uses spiritism instead, and took the name CaoDai, which is an abbreviation of Cao Đài Tiên Ông Đại Bồ Tát Ma Ha Tát.

1-Cao Đài means high tower, used in Confucianism to represent the highest being;

2-Tiên Ông means Immortal, representing the way of Immortals;

3-Đại Bồ Tát Ma Ha Tát means Boddhisatva representing the way of Buddhas.

Thánh Danh ấy gồm đủ Tam Giáo qui nguyên phục nhứt vậy. Tuy vẫn gọi Thánh Danh là Lão Tử, Thích Ca, Jésus, Cao Đài chớ cũng một Chơn Linh của Thượng Đế.

VẤN: *Cơ bút là việc tối trọng, anh nói rằng Thượng Đế giáng cơ dạy Đạo, mà lấy chi làm chắc? Không biết chừng Thánh Thần hoặc Ma Quỷ nhập cơ, rồi mạo danh Thượng Đế; chớ bực Chí Tôn đâu không giáng chốn phàm trần này là nơi âm khí nặng nề ô trược?*

ĐÁP: Phải, cơ bút là việc tối trọng, cho nên muốn thấu đáo diệu tánh bút cơ, cần phải gia công tra cứu, nhứt là năng hầu đàn; phải dò Thánh Ngôn từ đầu chí cuối, rồi nghĩ suy, xét nét đến cùng. Tôi cũng nên phân cho anh biết rằng nhiều bài Thánh Ngôn giáng cơ đều dạy đạo lý sâu xa huyền bí, ngoài Thượng Đế thì không vị Thánh Thần Tiên Phật nào dám lộ ra cho nhơn sanh biết được. Cơ bút là tối trọng nếu không hiểu Đạo và ít năng hầu đàn, thì không thể nào phân biệt giả chơn cho được. Điều bút cơ như âm nhạc; kẻ thuở nay không thạo, không thể nào nghe đờn mà biết dở hay. Tuy cũng nghe như mọi người, mà điệu cao thâm, giọng phù trầm, không phải nhà nghề, không bao giờ thấu được. Điều cơ bút như vàng như ngọc, chưa dùng đến chưa hề biết thử ra sao. Sách có câu: “Vị thượng thức kim, yên năng thí kim”.

Thánh Thần Tiên Phật là bực quả cao, đức trọng, lẽ đâu dám coi luật Trời làm nhẹ mà mạo danh Ngài? Dầu có giáng cơ dạy Đạo thì cũng thọ mạng nơi Ngài, có vậy thì cũng xưng danh thiệt mà thôi, hà tất phải giả danh cho phạm đến Thiên Điều? Còn nếu nói rằng: sợ Ma Quỷ nhập cơ rồi mạo danh Thượng Đế thì lại càng sai lầm hơn nữa. Ma Quỷ vẫn thuộc Âm Thần, trọng trược, lành ghét dữ ưa. Lẽ đâu chịu nhọc giáng cơ dạy Đạo mà đui dắt chúng sanh vào đường ngay nẻo phải, há không trái ngay sở thích của họ đi chăng? Mà nếu dạy Đạo thì Ma Quỷ biết chi mà dạy? Nói cùng mà nghe, bất luận vị khuất mặt nào, nếu giáng cơ dạy điều đạo đức, rồi thiên hạ nghe theo, cho đời được thái

This full name indicates the unity of the three faiths. Although the Supreme Being was called by different names such as Lao Tse, Sakya Muni, Jesus, CaoDai, it is only one spirit, the spirit of the Supreme Being.

Q: Spiritism being so important, how are you sure that it is the Supreme Being's spirit that has come via spiritism to teach? Maybe it was only the spirit of some angels, or saints, or even of demons who uses the name of the Supreme Being; surely the Supreme Being would not come to such a heavy and dirty place like this earth.

A: Yes, spiritism is extremely important. In order to understand well the miraculous messages, we have to spend time to attend the seances, to study, to contemplate on messages. I let you know that the holy messages contain miraculous and secret teachings that besides the Supreme Being, no Angels, Saints, Immortals or Buddhas would be able to reveal. Spiritism is extremely important; and unless you have time to attend the seances frequently, to learn intensively the teachings, you would not be able to tell the difference between true and false. It is like music. If you do not know music, you would not be able to appreciate or to understand the symphony. Spiritism is as precious as gold or jade; if one has not seen them, one would not know how to test, to recognize them.

Angels, Saints, Immortals, and Buddhas are all high spirits. They would not dare to use the name of God. Even when they come to teach at the seances, they would act according to the order of God, and they would use their own names. If you say that evil spirits use the name of God to come to seances, you couldn't be more wrong. Evil spirits are Yin spirits, heavy and dirty, hating gentle people and loving cruel ones; they would never come to teach and guide people on the right path, not counting the fact that they would know nothing good to teach. In the worse case scenario, any spirit who comes to teach and guide people on the

binh, dân gian an lạc, thì chúng ta cũng nên sùng bái vị khuất mặt ấy. Cái chánh cái tà cũng dễ cho chúng ta phân biệt.

Kìa như Đạo Gia Tô, Đạo Lão, Đạo Thích đều là Chánh Giáo, nên mới có muôn vạn người tín ngưỡng. Đạo Cao Đài mới hơn một năm mà đã có mấy mươi muôn người sùng bái; đó là một bằng chứng hiển nhiên chứng chắc là Chánh Đạo. Lại nữa, về Thiên Đạo thì chỉ có Ngọc Hoàng Thượng Đế lập ra mà thôi; không phải Ngài thì không ai lập được, mà lập được tức là Ngài vậy. Anh lại nói rằng có lẽ đâu Thượng Đế khứng xuống chốn phàm trần ô trược. Câu hỏi này làm cho tôi rõ rằng anh chưa biết Đạo là gì. Anh tưởng cho Thượng Đế như người phàm vậy, nên muốn giáng cơ nơi đâu cần phải đích thân đến đó. Thượng Đế vốn biến hóa vô cùng; muốn giáng cơ nơi đâu Ngài chỉ dùng điển quang truyền tin mà thôi, có đâu xuống phàm mà anh phòng lo âm khí nặng nề ô trược.

VẤN: *Anh nói Thượng Đế biến hóa vô cùng mà anh tưởng tượng Ngài ra thế nào?*

ĐÁP: Chúng ta không thể nào lấy trí phàm mà tưởng tượng hình dạng Ngài cho được. Thượng Đế không hình dạng riêng như phàm vậy. Nếu Ngài giáng sinh bên Tây Âu thì lấy hình dạng người Tây Âu; Ngài giáng sinh bên Đông Á thì lấy hình dạng người Đông Á, Thượng Đế vẫn là một khối linh quang vô cùng vô tận nhờ đó mà nhưn loại thú cầm và thảo mộc mới có sự hằng sống. Cái ánh sáng chói rọi của các ngôi tinh đầu là Ngài; cái dạng non cao, rừng thẳm là Ngài; cái vẻ sông sâu, biển cả là Ngài; chòm thảo mộc sum sê, thanh mậ là Ngài; cái giác tánh của thú cầm là Ngài; cái linh tâm của nhưn loại là Ngài. Tóm lại, vạn loại đều có chất sanh, mà cái chất sanh vẫn một phần trong khối linh quang của Thượng Đế, tức là Thượng Đế vậy. Tôi giải sơ cho anh hiểu chút ít vậy thôi chớ không thể nào giải cho tận lý được. Muốn giải cho tận lý, thì không khác nào giải cho người đui từ trong bụng mẹ biết cái màu đỏ là làm sao.

right path, to create a peaceful and happy world, should be worthy of being honored and worshipped. We can easily tell the difference between true and false teachings.

Look at Christianity, Taoism, and Buddhism, they are all the right path that has millions of followers. CaoDai was only founded for little more than a year, and there were already hundreds of thousands of followers. It is evidently a righteous path. Moreover, the divine path is only founded by God the Jade Emperor. If it was not Him, no one could be able to found it.

When you say the Supreme Being would not come down to this dirty earth, you certainly have not understood the Tao. The Supreme Being is not like humans, does not have a physical body, and does not need to come to the seances in a physical body. Only His energy comes to the seances, so there is no problem.

Q: You say that the Supreme Being takes many different forms. How do you imagine Him?

A: We cannot use our human mind to imagine His image, because He has no image. When He incarnated in the West He took the form of a Westerner. When He incarnated in Asia, He took the form of an Asian. The Supreme Being is always the great sacred light without beginning, without end. Thanks to Him, plants, animals, and humans have life. He is the stars, the mountains, the rivers, the oceans, the forests. He is the consciousness of plants, animals, and humans. In other words, all living beings have life, and life is from the sacred light of the Supreme Being.

I just explain this briefly and superficially so that you may understand a little. You could not understand completely because in order to make you understand completely, it's like explaining about color to a person who is born blind.

VẤN: Anh nói rằng Thánh Thần Tiên Phật không dám mạo danh Thượng Đế thì tôi cho là phải. Song tôi còn e một nỗi là kẻ chấp cơ không thiệt chẳng?

Người Đạo hỏi: Anh thuở nay có hầu đàn chưa?

Người kia trả lời: Có một đôi khi.

Người Đạo hỏi: Mỗi lần hầu đàn, anh phải tốn kém bao nhiêu?

Người kia trả lời: Đàn lập ra, tự do ai muốn đến hầu cũng được, miễn ăn mặc cho đàn hoàng thì đủ, khỏi tốn kém chi hết. (đến đây tôi xin để lại hai chữ vấn đáp như trước)

ĐÁP: Thế thì kẻ phò cơ dối giả có ích gì? Như một hai lần thì cho kẻ phò cơ dối giả cũng còn có chỗ phải; chớ đàn lập ra năm này tháng nọ ai công đâu làm vậy? Mà nếu cho là dối giả, thì kẻ chấp cơ dối giả lấy họ là phải hơn. Song họ đại gì mà dối giả lấy họ. Vả lại, thiếu gì chuyện dối, sao lại cả gan dám mạo danh Thượng Đế mà làm việc trò chơi?

VẤN: Anh mới nói Đạo Gia Tô, Đạo Lão, Đạo Thích là chánh Đạo, thế thì Tam Giáo đã có rồi hà tất phải cần lập Đạo khác?

ĐÁP: Đạo đã có sẵn từ Tạo Thiên lập Địa, hễ có Đời tức là có Đạo. Hư Vô là Đạo, Âm Dương là Đạo, Trời Đất là Đạo, Nhơn vật là Đạo. Tam Giáo là Đạo chánh thuở nay song bị tay phàm canh cải càng ngày càng xa Thánh Giáo mà hóa Phàm Giáo. Thượng Đế lấy làm đau đớn, hằng thấy nhơn sanh phải bị sa vào tội lỗi, mặt kiếp chốn a tỳ, nên nhứt định chuyển Tam Giáo qui nguyên phục nhứt, chấn hưng tôn giáo lại cho hoàn toàn, rồi khêu sáng ngọn đèn Thiêng Liêng lên để dìu dắt bước đường cho kẻ có công tu hành mà phải sẩy chơn lạc lối.

Q: I agree that no one could use the name of the Supreme Being. How about mediums, are they reliable?

Q: Have you ever attended a seance ?

A: Yes, once or twice.

Q: How much did it cost you to attend?

A: There is no cost. Anybody may come to attend. They just need to dress respectfully.

A: So what benefit would a medium gain for spending times, days, and months to create those seances ?
If they try to create false seances they would lie to themselves. They would not dare to use the name of the Supreme Being for such an amusement.

Q: You say that Christianity, Taoism, and Buddhism are righteous paths, so what is the reason to create a new faith?

A: The Tao has existed since the creation of the universe. When there is life, there is the Tao. The nothingness is the Tao. Yin and Yang are the Tao. Heaven and Earth are the Tao. Human beings and all beings are the Tao. The three faiths have been the right paths since the beginning, but they have been modified by people and become profane.

The Supreme Being, so heartbroken seeing human beings immersed in crime and exiled in Hell, decided to bring the three paths into unity to improve religions, to renew the guiding divine light to guide the people of lost virtue.

VẤN: *Nếu muốn chuyển Tam Giáo qui nguyên phục nhứt, sao Thượng Đế không chuyển Đạo bên các xứ liệt cường cho dễ, lại lựa chi xứ Việt Nam là xứ nhỏ nhen, hèn yếu; con cũng đồng con, sao lại thương người Nam hơn người nước khác, tôi e mất công bình đi chăng?*

ĐÁP: Vì e mất lẽ công bình thiêng liêng ấy nên Ngài mới chuyển Đạo tại nước Nam. Vì bấy lâu dân ta cam chịu phận hèn; nếu không nhờ mối Đạo Trời thì chẳng biết chừng nào thoát khỏi vòng hắc ám.

VẤN: *Chẳng phải một nước Việt Nam hèn mọn mà thôi, thiếu gì nước khác còn thấp hèn hơn nữa như . . .*

ĐÁP: Phải, song mấy nước ấy còn kém bề đạo đức chưa đến hồi gọi ơn võ lộ. Nước Nam ta, tuy hèn mọn mặc dầu chớ nền đạo đức mỗi luân thường còn nắm giữ, Thượng Đế là Cha cả; các nước vẫn con chung. Nước nào biết gìn giữ cương thường, biết trau dồi đạo đức, thì tự nhiên được lấy phần hơn. Theo phàm đây, tỉ như một ông cha có ba bốn đứa con, tuy ông cũng đồng thương, mà nếu ông muốn giao phần trách nhiệm chi nặng nề cho một đứa trong chúng nó, tự nhiên ông cũng lựa đứa nào có đạo đức vẹn toàn mới khứng trao trách nhiệm ấy. Nước Nam ta vẫn là đứa con lựa của Thượng Đế vậy.

VẤN: *Tại sao lúc trước đàn nào cũng có cầu cơ mà bây giờ ngưng vậy?*

ĐÁP: Lúc ban sơ, chúng tôi chưa hiểu Đạo là gì, Thượng Đế mới giáng cơ chỉ bảo về việc phổ thông cùng trật tự trong nền Đạo; nay đâu đó đều xong, luật Đạo lập thành cứ theo mà hành Đạo. Buổi ban sơ, chúng tôi như con nít mới học đi, Ngài dùng huyền cơ diệu bút để dìu dắt bước đường cho vững, nay đã cứng gối rồi Ngài để cho đi một mình mà tự lập, nếu Ngài giáng cơ mãi thì nhân lực ở đâu?

Q: Why didn't the Supreme Being choose a strong and prosperous country for religious unity instead of choosing Vietnam, a small and weak country? If all people are the children of God, is it fair to love Vietnamese people more than others?

A: The Supreme Being chose Vietnam, which has been a very poor country, because this was not just if the Tao was not founded there, Vietnam would never be able to get out of the darkness.

Q: Aren't there other countries that are even poorer?

A: Yes indeed there are. But because people of those countries are less virtuous, they have not yet received blessings of God. Although Vietnam is poor, Vietnamese people have always been virtuous. The Supreme Being is the father of all, and virtuous people would deserve His blessings. For example, a father of 3 or 4 children would love his children equally, but would choose a virtuous child to assign important responsibilities. Vietnam is indeed the chosen child of the Supreme Being.

Q: Why are spirit seances no longer allowed?

A: At the beginning, when we did not know enough about the Tao, the Supreme Being used spiritism to teach us all about the Tao, how to spread and organize the new faith. Now we have a well-developed religious constitution, and we just need to follow it. At the beginning we were like a baby who started to walk, and the Supreme Being used seances to guide our steps, but now we can walk steadily ourselves, our legs are strong enough to walk alone, and the Supreme Being trusts us to use our own human power.

CHƯƠNG THỨ II VẤN ĐÁP VỀ CÁC BỰC THIÊN PHONG

VẤN: *Phần nhiều bực Thiên Phong trong Tam Kỳ Phổ Độ đều có vợ con lại làm ăn như kẻ khác, vậy thế nào tu cho tiện?*

ĐÁP: Như tu mà để vợ, bỏ con kia, thì mới gọi rằng tu không tiện, vì để vợ bỏ con là lỗi phần Nhơn Đạo, mà hễ Nhơn Đạo không tròn thế nào tu qua Thiên Đạo? Vả lại tu là tu, còn con vợ là con vợ, hai điều không can dự với nhau. Tu là gì? Là trau dồi đức tánh, qui chánh cải tà; ai ai cũng trọn quyền tự do ấy hết. Cứ nói như anh vậy thì kẻ có vợ con không được phép cải tà qui chánh hay sao? Tu hành đều có thứ lớp, ban sơ tập theo hạ thừa, lần lần bước lên từng cấp; đến bực Thượng Thừa, tức nhiên phải đoạn hết trần duyên mới có thể mong ngày đắc Đạo. Mà thời kỳ ấy còn xa, nay cứ lần lựa bước nào hay bước nấy, không thái quá mà cũng không bất cập. Nếu vì Thiên Đạo mà phứt hết Nhơn Tình thế sự, rồi Nhơn Đạo không xong, thế nào bước qua Thiên Đạo?

VẤN: *Tôi lại dòm thấy trong hàng Thiên Phong vẫn còn nhiều vị tánh tình không mấy tốt; bước đường đời của họ trải qua còn để lắm điều nhơ bợn.*

ĐÁP: Ở đời ai đặng trọn lành; xưa như Đức Khổng Tử là bực Chí Thánh, mà hằng bữa còn phải xét mình thay! Tôi tưởng lại chẳng những là hàng Thiên Phong trong Đạo mà thôi, nhiều bực cao sang quyền quý cũng chưa tránh khỏi lỗi lầm trong bốn phận, nhưng thấy chẳng là tại mình vạch ra cùng không vạch ra đó thôi. Phương chi biết lỗi mà ăn năn tự hối là bực hiền đó. Một

CHAPTER II DISCUSSION ON DIVINELY ORDAINED DIGNITARIES.

Q: Most divinely ordained dignitaries of Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ are married and have to work to take care of their families, so how can they follow the way of Immortals (Taoism)?

A: If one has to leave family in order to practice the Tao, one would not complete one's duties toward family, or in other words, toward humanity. If one has been remiss in one's duty toward humanity (the way of humanity), how can one follow the way of the divine Tao? However, practicing the Tao on one hand and taking care of the family on the other hand are not exclusive. What is "tu" (practicing the Tao)? It is the improvement of one's virtues, to return to the right and to change the wrong. Everyone has the right to do so. According to your reasoning, the person who has a family would not be allowed to improve her or his self, to return to the right, and to change the wrong? There are many levels in the practice of the Tao. At the lowest level, one has to complete one's duty to humanity. Once one advances to high level, one has to sever all secular attachments in order to be enlightened. For most, enlightenment is still far away; at this present time, one just needs to take one step at a time, not too fast, not too slow. If because of the Divine Tao, you have to sever all human relationships, you would not complete your duties to humanity, so how could you follow the divine Tao?

Q: I notice that among the divinely ordained dignitaries, many are not always virtuous and have done bad things in their secular lives.

A: Humans are not perfect. Even Confucius, who was extremely holy, needed to reflect on his moral conduct every day. Not even

vị cao sang quyền quý bây giờ đây, biết đâu buổi trước không phải là một người hạ tiện? Một kẻ bạo tàn bây giờ đó, biết đâu sau này không trở nên một người lương thiện? (1) Cái cảnh ngộ cuộc thế thời hay đổi dời tánh nét, biến cải như tâm. Nếu lấy việc đã qua của một người mà bình phẩm việc của người ấy đương làm, tôi e chưa chánh đáng vậy.

VẤN: *Tu hành thì áo bả hài gai mới phải, sao mấy vị Thiên Phong ăn mặc chi hàng lụa đủ màu. lại còn mũo cao, khăn đẹp, e mất phẩm hạnh người tu đi chăng?*

ĐÁP: Đạo là việc trọng, cần phải lập chánh thể, cho có lớn nhỏ để dđi dđt nhau, anh trước em sau cho có điều trật tự; mà hể có chánh thể, cần phải mặc sắc phục khác nhau cho phân biệt lớn nhỏ. Ba sắc áo đỏ, vàng, xanh đó chỉ về ba phái trong Tam Giáo:

- 1.- Sắc đỏ thuộc về phái Ngọc (NHO)
- 2.- Sắc vàng thuộc về phái Thái (THÍCH)
- 3.- Sắc xanh thuộc về phái Thượng (ĐẠO)

Còn chư tín đồ thấy thấy đều mặc sắc trắng, nghĩa là hể bước chơn vào đường Đạo rồi, nhứt nhứt phải giữ lòng thanh bạch theo màu áo mình đó vậy, rồi mới mong bước lên hàng Chức Sắc. Thiên Phục chỉ để dùng trong khi hành lễ mà thôi, cũng như y phục bên các Đạo khác vậy chớ không phô trương ra ngoài mà cho là lờ loẹt.

VẤN: *Tôi thường thấy có người mới nhập môn chưa chút chi gọi là công quả, mà cũng được thọ Thiên Phong, té ra Thiên tước chẳng là rẻ lắm sao?*

1) Nếu như Tào Tháo lúc toan thích khách Đổng Trác mà rủi bị Đổng Trác giết đi, thì đời nay ai không cho Tào Tháo là trung can nghĩa khí? Còn nếu Quan Công đầu Tào buổi nọ rồi mang bệnh thác liền đi, thì đời nay ai lại không cho là phản bạn?

divinely ordained dignitaries can avoid occasionally making errors in their duties toward humanity. The important question is whether or not you can realize your mistakes and repent. If you can do so, you are a sage. Who knows whether this noble person was a wicked person before? Who knows whether a tyrannical person will become a sage later?(1) Different situations in life often affect personality and virtue of a person. It is not right to judge a person based on his past.

Q: If in following the Tao, one has to wear coarse dress and canvas shoes, why are divinely ordained dignitaries wearing colorful silk robes and elaborate headdresses, which are not consistent with the economic and simple life of virtuous persons?

A: The Tao is important. It is necessary to have a well established organization in which orders should be honored within a religious fraternity. Orders may be recognized by colors that represent the three faiths, red representing Confucianism, yellow representing Buddhism, and blue, Taoism.

Regular followers will wear white, representing purity. Followers have to keep themselves pure like the white color of their tunics in order to advance to the higher level of dignitaries. The colorful vestments of dignitaries are to be worn only for worshipping ceremonies, not for going out in public.

Q: I see many new followers who have not contributed many years of service but still are divinely ordained. Why is divine title so cheap and given so easily?

(1) If Tào Tháo (Cao Cao) who tried to assassinate Đổng Trác (Dong Cong) was killed by Đổng Trác, who would not say that Tào Tháo was a chivalrous person? And if Quan Công (Guan Yu) surrendered to Tào and then died of illness, who would not say that he was a traitor?

ĐÁP: Đạo mới mở ra, tự nhiên có điều dễ ấy rồi lần lần đổi dễ ra khó; nếu đợi cho có công quả xứng đáng rồi mới phong Chức - Sắc thì buổi ban sơ lấy ai hành Đạo?

Vả lại mấy bậc Thiên Phong đó vẫn có tiền căn, cật phẩm chi đây, nên mới được Thiên Ân dưởng ấy. Song Chức Sắc Thiên Phong bất quá là chức sắc cho mượn trước để hành Đạo vậy thôi. Nếu chẳng lo phổ độ chúng sanh để bồi công lập quả cho xứng đáng phẩm vị mình, rốt cuộc rồi Thiên Tước ấy có vinh diệu chi?

A: At the beginning, there has to be a quick way to recruit people to serve. If we have to wait to have for years of service in order to be ordained, there would not be enough dignitaries to serve the Tao.

For this reason, high dignitaries were chosen according to their service in a previous life. Once they have been given the title of dignitary, people have to serve accordingly to build up their moral merit. So the titles are not an honor but just another way to encourage service to the Tao.

CHƯƠNG III VẤN ĐÁP VỀ VIỆC TU HÀNH

VẤN: Thời đại này là thời đại kim tiền, mạnh được yếu thua, khôn sống bóng chết, đương hồi lượn sóng cạnh tranh lừng lẫy, đuốc văn minh chói rọi Mỹ Âu; nước ta là nước thấp hèn, lẽ phải nôn nóng theo người; nếu cả nước cứ để dạ tham thiên, lim dim niềm Phật, tôi e phải phế hết việc đời, rồi có ngày phải tuyệt chủng đi mà chớ?

ĐÁP: Tôi đã giải trước rằng tu hành đều có thứ lớp, bậc hạ thừa cũng làm ăn như thường, duy tâm chí giữ được hiền từ, tánh tình chơn thật. Cả nước đang vậy, trăm họ thái bình, muôn dân liên lạc, đối với nhau được chữ ôn hòa, không ganh hiềm, ghét ngố, chẳng mong lường gạt lẫn nhau, buôn bán giữ mực thiệt thà cư xử một lòng thành tín. Nếu được như vậy thì khôn dại có ích chi?

Cạnh tranh là một điều bó buộc trong luật đời; nhờ cạnh tranh mà đường nông thương sinh hoạt, nhà kỹ nghệ mở mang; song phải dụng tinh thần, trí thức và do theo công lý, đạo đức mà cạnh tranh; dùng võ lực mà cạnh tranh, tức là hiếp lẫn nhau về đường mạnh yếu; đời mà mắc phải cái nạn cạnh tranh bằng võ lực ấy thì là đời dã man, có đâu gọi là văn minh được? Ngày nào cả nhân loại rõ thông đạo lý, rồi biết thương nhau như con một Cha, thì mạnh yếu có ích gì? Rồi ra tránh khỏi cái nạn giết lẫn nhau, mà hễ không giết lẫn nhau nữa thì lo chi tuyệt chủng?

Nước ta thấp hèn về phần võ lực và học thức mà thôi, chớ chưa chắc thấp hèn về phần đạo đức. Cái thua kém thì chịu đã đành, còn điều mà ta có thể hơn người, tức là đạo đức, sao lại không lo trau dồi un đức?

CHAPTER III DISCUSSION ON THE PRACTICE OF THE TAO

Q: This is the era of money. The strong will win, the weak will lose, the wise will survive, the stupid will die. This is the time of widespread competition between the glittering Western and American civilizations. Our country is weak and underdeveloped, so it should theoretically hurry to follow the footsteps of civilization. Instead, our people keep meditating and praying, and disregarding secular matters. I think our country may soon fall apart and our race may become extinct.

A: I explained previously that there are many levels of practicing the Tao. At basic levels, followers live a normal life as all others, but in keeping with being gentle, sincere and spiritual. If all people of our country would do the same, they all would be in peace, happiness, concordance with each other without jealousy, without cheating, with sincerity and trust. In this way of life, there would be no difference between the wise and the stupid.

Competition is a part of life. Thanks to competition, agriculture and commerce are active, industry developed. But the competition should be spiritual and intellectual as well, developing ideas of justice and virtue. Otherwise, if this competition turns to violence, then our lives would descent to the level of the barbarians rather than rising to the level of the civilized. If all of humanity follows the Tao, loving each other like children of the same father, then violent struggle would be unnecessary. People would not kill each other and so we would not have to worry about extinction.

Our country is weak and underdeveloped in terms of education and military resources, but not in terms of virtue. We must accept
Discussion on the Tao: Q&A 47

Kẻ tu đến bậc Thượng Thừa là kẻ phế hết trần duyên lại là phần ít.

Kìa như một sở học đường tuy vẫn số đến năm ba trăm sĩ tử, mà sau rồi lại được mấy người bước chơn vào đường quan lại? Nếu bao nhiêu học sinh đều trúng thi rồi bỏ vào hàng quan lại hết bấy nhiêu thì ai đâu mà lo việc khác?

Tuy nhiều thì nhiều thiệt, mà khi bước chơn ra khỏi bốn vách học đường rồi, trong hàng sĩ tử cũng có kẻ rủi người may, kẻ hay người dở. Cho nên nếu cả nước mà tu thì cũng chưa ắt tu đồng một bậc thượng thừa hết.

Tu bậc nào nhờ theo bậc nấy, tỉ như học lớp nào biết theo lớp nấy, duy có một điều ích chung là: nếu cả thầy lo tu thì cả thầy được ít nhiều đạo đức, cũng như cả thầy học sinh lo học thì cả thầy được ít nhiều học thức vậy.

Thế thì đâu cho cả nước mà tu thì việc đời cũng không bỏ phế.

VẤN: Sao Tạo Hóa không sanh nhưn loại cho trọn lành để sanh chỉ kẻ hiền người dữ, rồi phải nhọc công giáo Đạo?

ĐÁP: Con người thọ sanh đều được trọn lành, cái bốn tánh ấy do nơi điểm Linh quang của Tạo Hóa ban cho. Rồi ra có kẻ lành người dữ là tại nơi biết cùng không biết trau giồi Thánh chất đó thôi. Đấng Tạo Hóa là Cha cả, nhưn loại vẫn con chung, cha nào lại chẳng muốn cho trai lành, gái hạnh. Cha đâu muốn vậy mà con cãi quá, thì mới sao? Vậy mới có lành thưởng dữ răn, luân hồi quả báo. Ấy là luật công bình thiêng liêng của Tạo Hóa. Ngài lại vì đức háo sanh không nở để cho sanh linh chịu nhiều hình phạt, mới lập Đạo cho mà nhờ. Đạo vẫn là đường để dứt sanh linh thoát khỏi Luân Hồi Quả Báo vậy.

our weaknesses but should be proud of our virtues. Should we not keep cultivating our virtues? People who practice the Tao at a very high level and sever all secular attachments are few. In education, there are hundreds of candidates for examination, but only a few will pass and become mandarins. If all of them became mandarins, there would be no one left to do the other work. Although there are many candidates at the examination, some succeed and others do not; some are lucky, some are unlucky; and the people who succeed to become mandarins are not many. If all the people in the country practiced the Tao, not all of them would be at the higher levels, but at different levels according to their capability. They would all reach the results according to their level, exactly as in education the students are placed according to their previous background. The one common benefit is that all of them who practice the Tao would become more virtuous, as all of the students in school become more educated. So even if all the people of the country would practice the Tao, secular matters would still not be neglected.

Q: Why didn't the Creator create human beings all perfect, rather than some cruel, some gentle, and then have to teach them the Tao?

A: All human beings were created equally perfect and from the same sacred light of the Creator. It is because not all human beings cultivate that sacred light that some become cruel, and others gentle. The Creator is the common father, and human beings are all his children. Any father wishes that all his children will be good. But what happens when not all of them follow his wishes? This is why there is Karma and Reincarnation, so that good will be compensated and bad punished. It's the divine law of justice of the Creator. Because He loves the lives He created, He did not want human beings to be punished unless it was necessary, so He created the Tao for them to follow to avoid bad Karma and Reincarnation.

VẤN: *Anh chắc có luân hồi quả báo chăng?*

ĐÁP: Tôi có đủ bằng cứ chứng chắc rằng có luân hồi quả báo, mà muốn cho anh hiểu rõ, không phải luận vấn tắt mà rành, muốn luận cho rành cần phải giảng giải dông dài mất hết ngày giờ quý báu của chúng ta. Vậy xin Anh hãy xem sách “Tiên Thiên Tiểu Học” nơi trang 21, 22 và sách “Luân Hồi Quả Báo” thì rõ thông.

VẤN: *Tạo Hóa phép tắc vô cùng, nếu Ngài dùng huyền diệu Chí Tôn, tôi tưởng trong một ngày Đạo lập đã thành rồi.?*

ĐÁP: Nếu Ngài dùng huyền diệu theo lời anh mới nói đó, kẻ dữ chỉ sợ oai linh của Ngài mà theo Đạo vậy thôi, chớ chẳng chi gọi là tín ngưỡng, mà người không tâm Đạo, không tín ngưỡng có đáng cho Ngài độ rồi chăng? Vả lại Đạo Trời có lắm điều hư hư thiệt thiệt, ý Ngài muốn cho mọi người thông thả xét suy; kẻ có lỗi mà biết ăn năn tự hối mới đáng cho Ngài cứu độ.

VẤN: *Anh gọi Tu là trau dồi đức hạnh, cải dữ làm lành. Tôi thuở nay cứ một mực làm lành, không hung ác với ai, chẳng tham lam trộm cướp của ai, hà tất phải cần Tu?*

ĐÁP: Tôi đã nói rằng không ai dám gọi mình là trọn lành, Thánh Hiền còn phải xét mình hằng bữa. Ngày nay mình là người hiền đức, biết đâu cảnh ngộ sau này không biến đổi mình ra người hung bạo? Tu là đem mình buộc vào luật Đạo, có luật bó buộc mới có thể giữ mình trong sạch luôn luôn. Vả lại, mấy kẻ thuở nay hay làm lành lánh dữ, tuy vẫn chẳng tu hành, mà tự nhiên đã có Đạo rồi (Đạo tâm), có một điều là không hay biết vì không hay tìm kiếm suy xét. Tôi đã nói rằng: hễ có Đời tức là có Đạo.

Q: Can you be certain about karma and reincarnation?

A: There is strong evidence for karma and reincarnation. If you want to understand this better, you need more than a brief explanation, but a lot of time and study. I refer you to the book “Tiên Thiên Tiểu Học” (Elementary Study on Precreation) pages 21 and 22, and the book “Luân Hồi Quả Báo” (Karmic Reincarnation).

Q: The Creator is supposed to have great supernatural power. If He used this power to perform miracles, couldn't the Tao be accomplished in one day?

A: If He used his power to perform miracles as you say, then bad people would follow the Tao because they were afraid of Him, not because of faith. Would they deserve to be saved just because they were terrified? Should they not act out of faith and sincerity? The Tao is changing all the time, sometimes stronger, sometimes weaker, so that people can take time to contemplate their lives, and follow the Divine will to repent in order to deserve Divine Salvation.

Q: You say that following the Tao means to cultivate virtue, to avoid evil and to do good. I have been doing that, I am not doing evil to anyone, I do not steal, why do I need to follow the Tao?

A: I say that no one is perfect. The sages of ancient times also needed to reflect on their moral conduct daily. Now we are gentle, but who knows whether we would not become cruel in the future? Following the Tao is to adhere to religious rules in order to keep oneself always pure. However, people who have been doing good and avoiding evil, although they are not physically following the Tao, are spiritually part of it (in their hearts) without realizing it. I have said that where there is life, there is the Tao.

Con người sanh ra thọ của Tạo Hóa một điểm linh quang, tức là Đạo Trời vậy. Hình hài lại nhờ thọ tinh cha huyết mẹ, tức là Đạo Cha Con, ở trong đất nước vua, là Đạo Vua Tôi, nhờ ơn Thầy dạy dỗ, tức là Đạo Thầy Trò, v. v. . Biết Thiên Đạo mà theo, rõ Nhơn Đạo mà giữ là kẻ hoàn toàn, Nhơn Đạo giữ tròn mà xa Thiên Đạo là người khiếm khuyết vậy.

VẤN: *Tu hành có chắc thành Tiên Phật chăng?*

ĐÁP: Làm lành để cầu danh, làm phải để được phước, tức là người không chơn chánh. Tu là biết ơn Trời Đất, biết Đạo luân thường, cho tròn bốn phận làm người chớ tu mà trông thành Tiên, thành Phật thì chưa gọi là chơn tu. Song sự thành Tiên Phật đó, nếu vẹn Đạo tu hành, dầu không mơ tưởng, tự nhiên cũng đến.

VẤN: *Theo lời anh giải đó, thì tu cũng là một điều tốt; song tu thì phải sớm khuya kinh kệ rằm ngươn phải đi chùa, một là mất hết ngày giờ, hai là phế việc làm ăn rồi ra nghèo túng, ai vô mà chịu cho mình?*

ĐÁP: Cúng kiếng ngoài giờ làm lụng, ít giờ rảnh chế bớt chút đỉnh cũng không sao, quý chẳng tại lòng thành kính đó thôi, còn việc rằm ngươn cúng chùa là tự lòng mình, rảnh thì đi không rảnh thì thôi, không ai bó buộc, ở nhà cúng mà thành còn hơn là đi chùa mà thất kính. Anh lại nói rằng sự cúng kiếng làm cho phế bớt việc nhà. Điều ấy rất sai; theo lời tôi mới giải, thì cúng kiếng là cúng kiếng, làm ăn là làm ăn; ngày giờ đâu đó khác nhau, giàu nghèo là do mạng số hoặc ăn cần ở kiệm, hoặc phóng

Human beings receive from the Creator a spark of sacred light, which is the Tao. Their physical body is from their parents, and that is the Tao of Parenthood. They live in a country, and that is the Tao of Nationhood. They are educated in a school by their teachers, that is the Tao of Education, etc. A perfect man would recognize the Tao to follow and understand how to practice the Tao of humanity. If you follow the Tao of humanity (practicing only in your secular life) without following the Divine Tao you are not yet a fully realized person.

Q: Is it certain that people can become Immortals or Buddhas by following the Tao?

A: If you do good deeds only because you expect honor or blessings, then you are not following the true path. To follow the Tao is to be grateful to Heaven and Earth, to recognize the Tao of humanity, to complete the duties of a person. Following the Tao with the purpose of becoming an Immortal or Buddha is not the result of true faith. If people follow the Tao faithfully, completing their duties toward humanity, people will naturally rise to the level of Immortals and Buddha (without expectation).

Q: According to your explanation, it is good to follow the Tao, but one also has to spend time to praying day and night, and going to the temple. First, it is time-consuming. Second, one does not have time to work hard and might as a result become poorer. Who would be responsible for this condition?

A: The praying ceremony is performed after working hours. It may be skipped without any problem if one does not have enough time. Only your sincerity and respect are important and esteemed. Going to temple on the 1st and 15th days of the month is totally voluntary and depends on your ability to spend the time. Praying at home with sincerity is much better than going to the temple without respect. You are mistaken in saying that

túng chơi bởi, sợ tu mà phải nghèo thì không chánh đáng vậy. Duy có kẻ thuở nay hay tham lam, lường gạt người thì mới sợ tu mà nghèo, vì sợ nếu tu, thì không dám tham lam lường gạt nữa, rồi ra mất mối lợi đi.

VẤN: *Nếu cả thế gian tu hết rồi thành Tiên Phật hết thì trái đất này phải bỏ không sao?*

ĐÁP: Nếu trái đất này phải bỏ không theo cách anh nói đó, thì cũng nên cầu cho nó bỏ không, chớ có sao đâu phòng sợ? Điều khá tiếc là không được như vậy. Kẻ tu hành như lúa, mà lúa trồng hoài ai lại thấy dư? Kẻ không tu như cỏ, mà cỏ phát hoài ai thấy tuyệt chẳng? Anh sợ cho thế gian hết người, thì không khác nào anh sợ cho cả thế gian hết cỏ vậy.

VẤN: *Theo lời anh nói, thì tu hành là thờ Trời, kính Phật, giữ đạo luân thường; vậy thì đủ rồi, cần gì phải ăn chay? Vậy chớ con trâu ăn cỏ cả đời, sao không thành Tiên Phật?*

ĐÁP: Ăn chay là một phần bố buộc trong luật Đạo giải ra đây thì đông dài lắm, xin anh xem sách “Trai Kỳ” thì rõ. Còn nói con trâu ăn cỏ cả đời mà không thành Tiên Phật là tại nó không có linh tánh và không luyện Đạo như người? Tỉ như muốn cất một cái nhà, phải cần có vôi, ngói, cây, cát, đá v.v. . Mà nếu mua mấy vật ấy rồi chất đống đó, thế nào thành cái nhà được? Muốn thành cái nhà phải cất, muốn thành Tiên Phật phải luyện Đạo.

the prayers might lead to negligence of one’s duties at home. As I said, praying time and working times are totally separated. Poverty and richness depend on one’s good fortune, and whether one lives frugally or extravagantly. It is not right to say that following the Tao would lead to poverty. Only greedy people and cheaters are afraid of becoming poor by following the Tao, because they think they would not be able to cheat anymore.

Q: If all people of the world followed the Tao and became Immortals and Buddha, would this world become empty of humanity?

A: It would be nice if the world became emptied of humanity. Unfortunately, it will never come to pass. The persons who follow the Tao are like rice plants. Even if we keep growing rice, we never stop needing more. And the persons who are not following the Tao are like weeds, which we can never eliminate no matter how we try. Thinking that the earth would become empty is like thinking that the rice field would have no more weeds

Q: According to what you say, following the Tao is just worshipping the Deity, and following religious rules toward humanity, and that would be enough. So why do we have to follow a vegetarian diet as well? Buffaloes eat grass for their whole lives--why don’t they reach the status of Immortals and Buddha?

A: Following a vegetarian diet is one of our religious rules. It’s really too involved to explain here. Please refer to the book “Trai Kỳ” (Vegetarian Diet Cycle). As for the buffaloes who eat grass for their whole lives without reaching the status of Immortals and Buddha, buffaloes do not have a sense of spirituality and do not know how to cultivate themselves as humans do. For example, in order to build a house, besides having materials ready such as plaster, tiles, lumber, bricks, rocks, sand, etc., one should know how to build; otherwise, all these materials left to their own devices would not make a house. To construct a house, one should

VẤN: *Anh đã phân rằng nếu vẹn Đạo tu hành, sự thành Tiên Phật tự nhiên cũng đến; bây giờ anh lại nói phải luyện Đạo, mà luyện Đạo tức là trông mong thành Tiên Phật. Lời anh giải đó có khi tương phản nhau chăng?*

ĐÁP: Có chi gọi là tương phản? Tôi đã nói rằng; nếu vẹn đạo tu hành, đâu không mơ tưởng mà tự nhiên cũng thành Tiên Phật. Cái luyện là một phần bó buộc trong đạo tu hành. Tu phải luyện, không luyện không trọn đạo tu vậy. Giả sử như anh ăn cơm, anh không vì no mà ăn. Anh ăn là tại đói, cái đói nó buộc phải ăn, mà ăn tự nhiên phải no. Kẻ tu không vì thành Tiên Phật mà luyện, luật Đạo buộc tu phải luyện, mà luyện xong tự nhiên thành Tiên Phật. Kẻ tu mà không luyện đạo là giữ không trọn luật tu, cho nên khi thoát xác rồi, linh hồn được chuyển kiếp lại làm người cao sang, phú quý mà hưởng hồng phước trần gian, kẻ nào quả cao, đức dày hơn thì đặng đặng Thần nhập Thánh mà thôi, chớ không thành đặng Tiên Phật là hai phẩm vị rất cao, rất trọng để thưởng người giữ trọn luật tu.

VẤN: *Luyện Đạo là làm sao và làm thế nào luyện thành Tiên Phật?*

ĐÁP: Điều đó tôi không thể trả lời, vì là việc nhiệm màu trong Đạo, cần phải tu hành mới trông rõ thấu.

know how to build; to reach the status of an Immortal and Buddha, people should know how to cultivate themselves.

Q: You say that if we practice the Tao with all our sincerity and heart, we would become Immortals and Buddha as a natural outcome. Now you say that we have to cultivate the self in order to reach the rank of Immortals and Buddha. But in doing so, wouldn't we be realizing our ambitions, thus contradicting other ideals?

A: Nothing is contradictory about it. I say that if we practice the Tao with all our heart and sincerity we would naturally attain the rank of Immortals and Buddha even without expecting to do so. Self cultivation is a mandatory, necessary step in practicing the Tao. Following the Tao, one has to cultivate the self. Without cultivating the self, one could not accomplish practicing the Tao. It's like when you want to eat, it's not because you want to be full, but because you are hungry, yet eating would naturally make you full. Similarly, when one cultivates the self, it's not because we want to reach the rank of Immortals and Buddha, but because it is a mandatory step in the practice of the Tao. Yet cultivating the self will naturally lead to attaining the rank of Immortals and Buddha.

In following the Tao, if one does not cultivate the self, one would not accomplish the practice of the Tao and therefore would not become an Immortal or Buddha; yet, one may reach certain other dimensions like the dimension of Angels and Saints, or may reincarnate into a better life with more blessings on earth. The ranks of Immortal and Buddha are very highly esteemed and reserved for people who have fully completed the cultivation of the self.

Q: How does self-cultivation work to allow us to become Immortal and Buddha?

VẤN: Đạo lập ra để tận độ chúng sanh, chớ chẳng phải độ riêng một ít người. Anh gọi nhiệm mầu mà không chỉ, thế nào gọi là tận độ chúng sanh?

ĐÁP: Chánh Phủ mở trường học ra là có ý trông cho trẻ thơ học đến thành nghề mà lãnh bằng “Tốt nghiệp.” Nếu không được vậy là tại mình biếng nhác chẳng khứng học hành; Chánh Phủ muốn vậy mà mình không muốn thì phải sao? Đạo mở ra để tận độ chúng sanh cho đến lãnh bằng “Tốt nghiệp Tiên Phật,” không được vậy là tại mình chẳng khứng tu hành; Trời Phật muốn vậy mà mình không muốn thì phải sao?

Anh không chịu khổ hạnh tu hành mà anh biểu chỉ cho anh cái nhiệm mầu trong Đạo thì chẳng khác nào đưa học sinh biếng nhác mà nài xin Chánh Phủ ban cho cái bằng “Tốt nghiệp” vậy.

VẤN: Tôi thường thấy nhiều người vào Đạo Tam Kỳ Phổ Độ rồi mà vẫn không thông đạo lý chi cả; nếu vô Đạo rồi mà không hiểu chi hết, cứ mỗi ngày cúng mãi, thì có ích chi?

ĐÁP: Cúng kiếng là dấu kinh thành tỏ ra bề ngoài, còn kẻ mới nhập môn mà chưa thông đạo lý cũng là việc thường tình. Tỉ như trẻ thơ mới nhập học thì thế nào lâu thông kinh sử cho được? Muốn hiểu phải học tập lần lần; mà số kẻ vào Đạo đếm đến hàng muôn, không thể dạy riêng từ người cho tiện. Vì lẽ ấy mà Hội Thánh đã định làm sách, dịch kinh cho dễ phổ thông nên chơn Đạo.

VẤN: Tôi lại từng thấy nhiều người đã vào Đạo rồi mà còn chơi bời theo lối rượu trà hút xách. Thế sao gọi rằng tu?

A: I cannot give a complete explanation because this is a secret and miraculous matter of the Tao which can only be understood when one practices the Tao.

Q: The Tao is for saving all living beings, but not for any single particular person. You say that it is a secret and miraculous matter not easily revealed, so how could you say that it will save all living beings?

A: The government, in establishing education, has the intention to help all children to complete their education and graduate. If one does not graduate, it is because one is lazy and does not study enough. The government wants the children to graduate, but could not do anything if the children don't want to study. The Tao is established so that living beings may graduate into being Immortals and Buddha, but if living beings do not graduate into being Immortals and Buddha because they do not cultivate self, what is to be done? If you cannot find it in yourself to strenuously practice the Tao, and wish only to know the secret and miraculous key of the Tao and without making the effort to rise to the rank of Immortals and Buddha, this is exactly like a lazy student who wants to graduate without studying.

Q: I see many CaoDai followers who don't know much about religious teachings, so of what use to them is participating in worship ceremonies?

A: The worship ceremony is designed to show respect and sincerity. It's understandable that CaoDai followers do not know much about CaoDai teachings at the beginning. They are like children, who, at the beginning of school, would not know much about history and literature; in order to have a good knowledge, one has to study progressively. CaoDai followers number in the millions; it would not be possible to teach each individual separately. Therefore the Sacerdotal Council is planning to publish books, and to translate prayers in order to spread the Tao.

ĐÁP: Nhiều người thì chưa ắt, nên nói một ít người làm phải hơn. Dầu đến năm bảy chục người như vậy nữa, cũng chưa đủ gọi nhiều, vì nếu đem số năm bảy chục mà sánh với số hàng muôn người vào Đạo, thì năm bảy chục có nhiều đâu? Những kẻ rượu trà, hút xách ấy, tuy chưa bỏ dứt, chớ cũng giảm được vài phân. Thà là có giảm rồi có dứt, còn hơn kẻ khác kia, đã không giảm bớt chút nào, lại còn tăng thêm là khác. Tâm chí con người vẫn nhiều bực; kẻ đại chí trong nhứt thời cũng đủ cái ác tàng lương, bực thường như cần phải lần lần tự hối.

VẤN: Số người vào Đạo kể đến hàng muôn, như vậy thì biết nhau sao hết phòng giúp đỡ lẫn nhau?

ĐÁP: Chẳng những hàng muôn mà thôi, Đạo Trời ngày một mở mang, chư tín đồ ngày một tăng số; rồi đây hàng ức hàng triệu có dư. Vì vậy mà mỗi nơi đều lập ra họ hàng; trong mỗi Họ lại có người làm đầu để diu dắt chư Tín Đồ về đường Đời và đường Đạo. Các Họ đều do theo một tôn chỉ, một qui củ mà hành động; thế thì nhiều Họ mà cũng như một vậy.

Về việc giúp lẫn nhau thì chẳng những giúp đỡ người đồng Đạo mà thôi; bất luận người nào, dẫu đồng Đạo dẫu khác Đạo, dẫu kẻ nghịch thù cũng vậy, nếu ai nguy biến mà mình có phương cứu được thì cũng phải ra tay tế độ, ái nhưn như ái kỷ; ấy mới gọi biết thương đồng loại.

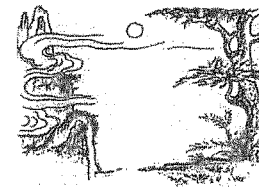
Q: I also see many CaoDai followers who are still living in moral weakness. Is this any way of practicing the Tao?

A: They are in the minority when compared to millions of followers. Despite a few people who have not escaped their weaknesses completely, they have tried to improve themselves a little. Slow, faltering improvement is still better than doing nothing or ever increasing in evil ways. Spiritual levels are like a ladder; the determined mind may decide quickly to ascend out of evil to good, while the average soul may repent and change progressively.

Q: Since the followers are already in the millions, couldn't they help each other?

A: The number of followers will increase more and more as the Tao spreads. Therefore many groups will be established at many local regions. Each group will be headed by a dignitary responsible for guiding followers both in the Tao and in secular life. They all will follow the same goal and the same rules. Although there are many groups, they function as one.

As for helping one another, followers not only help each other, but should lend their hands to all people whether or not they are CaoDai followers, or even to enemies, when they are in need or in danger. Loving others is the same as loving oneself, and this is really universal love.

CHƯƠNG THỨ IV

Vấn Đáp về việc cúng kiếng thờ phượng

VẤN: Vào Đạo rồi, mỗi ngày buộc phải cúng tứ thời; buộc chi nhiều vậy, e mất hết ngày giờ đi chăng?

ĐÁP: Cúng tứ thời là cách tập mình chịu cực lần lần, vì tu là khổ hạnh trăm bề, mà muốn chịu nổi khổ hạnh, trước phải tập lần. Vả lại, cúng kiếng có ích cho mình chớ chẳng ích chi cho Thượng Đế. Mỗi ngày có cúng, đạo tâm mới có nở nang tứ chi vận chuyển; tinh thần cảm hóa, nếu bỏ qua việc cúng kiếng, chi khỏi đạo tâm mình một ngày một xao lãng, sự kính thành của mình một ngày một phai pha mà ra điều thất lễ.

VẤN: Nếu đạo tâm mình mạnh, thì lo gì xao lãng?

ĐÁP: Đó là phần ít; sợ là sợ cho kẻ mới nhập môn kia; chớ kẻ có đạo tâm vững vàng, dầu khổ hạnh bao nhiêu cũng không ngã lòng nản chí; nói chung mà nghe, nếu phải hy sanh về Đạo cũng chẳng chối từ.

VẤN: Tại sao vẽ con MẮT mà thờ Thượng Đế?

ĐÁP: Thờ “Thiên Nhân” bởi nhiều cớ:

1.- Thờ “Thiên Nhân” mỗi ngày ra vô đều thấy, bụng tính điều chi sai quấy, dường như có Thiên Nhân ấy ngó chừng mà dặn rằng: “Thầy hằng ở bên con mà để mắt dòm con; con chớ toan điều quấy.” Ấy là một chước rất hay để cho mình giữ lòng, trau hạnh.

2.- Thượng Đế là một khối linh quang vô cùng vô tận bao trùm cả Càn Khôn, Thế Giới; nơi đâu cũng có Ngài, mà nhứt là trong tâm ta, mà nhãn lại là Chủ Tâm, cho nên thờ con Mắt là thờ Ngài vậy, Ngài vẫn có dạy rằng: “Nhãn thị chủ Tâm, lưỡng quang chủ tế; quang thị Thần, Thần thị Thiên; Thiên dã ngã dã.”

CHAPTER IV

DISCUSSION ON WORSHIP CEREMONY.

Q: If one becomes a CaoDai, one has to worship four times daily. Why is it so often? Isn't that wasting time?

A: Worshipping four times a day is a way to practice one's endurance and dedication to ascetic life. In order to succeed, one has to practice progressively. Worship ceremony is useful for people only, not for God. Daily worshipping helps open people's hearts, move people's bodies, change people's minds. By neglecting worshipping, people's spirits would be neglected, and respect of the Deity would fade; then one would disregard the sacred principles.

Q: If one's mind is strong, would one worry about negligence?

A: People with a strong mind are few. We worry about new followers. For people with a strong mind, hardship would not discourage them; even when they have to sacrifice the self for the Tao, they would not hesitate.

Q: Why is the eye used to worship God?

A: There are many reasons to worship using the eye:

1.- In seeing the eye every day, we feel God watching over us. Any time when we think about evil, the eye seems to tell us: “I, your Master, am always with you, watching you. Don't do evil things.” It's a good way to cultivate our heart and our virtues.

2.- The Supreme Being is a mass of sacred light, immense, boundless, existing everywhere from Heaven to Earth, and especially in our heart. The eye reflects the way to the heart. Worshipping the eye is worshipping God. God teaches: “The eye is the master of the heart; the two sources of light, Yin and Yang,

3.- Từ khi Đạo bế, tu vẫn hữu công mà không đắc quả. Nhiều ông có công luyện Đạo chỉ biết luyện Tinh hóa Khí mà thôi, còn đem Khí hiệp Thần thì không làm đặng. Vì Thần là khiếm khuyết của cơ màu nhiệm, mà Thần thì cư tại Nhãn cho nên thờ Thiên Nhân là đem Thần hiệp cùng Tinh Khí cho đủ tam bửu, là cơ màu nhiệm siêu phàm nhập Thánh.

VẤN: *Vậy sao không thờ đủ hai con Mắt?*

ĐÁP: Việc chi cũng do Một mà ra rồi cũng trở về Một (Tout part de L'Unite' et retourne à L 'Unite'). Số Một là số chánh của Thượng Đế, vì vậy nên phải thờ một con Mắt mà thôi. Ấy cũng là cơ màu nhiệm trong phép luyện Thần. Anh là người ngoại Đạo tôi không phép giải hết cho Anh rõ, chỉ luận sơ ít tiếng mà thôi. Khi cúng muốn luyện Thần, mình phải chăm chỉ ngó vào Thiên Nhân, con mắt mình đừng cho xao xuyên và nháy nhó, giữ được vậy ít nữa cho tàn một nhang thì tâm bình Thần định. Nếu thờ hai con Mắt, phần nào ngó con mắt bên hữu, phần nào ngó con mắt bên tả, thì thế nào cho Thần định đặng?

VẤN: *Sao lại lập vị Thái Bạch, Quan Âm, Quan Thánh chung với Thượng Đế. Tôi e trái đạo Quân Thần đi chãng, vì có câu: Quân Thần bất đồng tịch”.*

ĐÁP: Trong buổi Tam Kỳ Phổ Độ này, Thái Bạch thay mặt cho Đạo Tiên; Quan Âm thay mặt cho Đạo Thích; Quan Thánh thay mặt cho Đạo Nho mà Phổ Độ chúng sanh để chuyển Tam Giáo qui nguyên phục nhứt. Nên phải lập vị mà thờ, gọi là Tam Trấn Oai Nghiêm. Ấy là phép thờ phượng theo tiểu đàn nơi nhà mỗi Tín Đồ, còn nơi Thánh Thất lớn thì thờ đủ Tam Giáo là: Thích Ca, Lão Tử, Khổng Thánh. Nếu đem câu Quân Thần bất đồng tịch ra đây mà nói thì rất sai lầm. Quân Thần bất đồng tịch là gì? Là không ngồi chung một chiếu kìa. Chớ theo phép thờ phượng

are the masters of all. Light is spirit. Spirit is God. God is Me.”

3.- Since the closure of the Tao, people practiced the Tao without result. Some people cultivated the self, but could only transform “Tinh” (physical energy) into “Khí” (Chi, vital energy), but not transform “Khí” into “Thần” (spiritual energy). Because of the lack of “Thần” in the secret and miraculous mechanism, worshipping the eye allows us to bring the “Thần” back to unify with “Tinh” and “Khí” to complete the set of the Three Treasures and to facilitate the process of becoming saints and entering Nirvana.

Q: Why don't we worship two eyes?

A: Every thing comes from One and then returns to One. Number 1 is the principal number of the Supreme Being; therefore we should worship one eye. It's also the secret and miraculous mechanism of cultivation of the “Thần.” You are not a CaoDaist, I cannot explain everything to you but only the basics. During worship ceremony, in order to cultivate the “Thần,” we have to concentrate on the eye, without blinking our eyes; and our mind will calm down after about thirty minutes. If we worshipped two eyes, our mind would be confused, and therefore we could not concentrate with our undivided attention.

Q: Why are Thái Bạch (Li Po), Quan Âm (Kwan Yin) and Quan Thánh (Kwan Kung) worshipped together with the Supreme Being? I am thinking, it would not be the right relationship between the king and his subjects, as is indicated in the saying, “Kings and subjects should not be on the same mat.”

A: On this Third Amnesty, Thái Bạch represents the way of Immortals, Quan Âm the way of Buddha, and Quan Thánh, Confucianism, in order to move the three religions into one and to save all living beings. They are worshipped as the three lords representing the three religions, in the private home. At

thì đâu đó đều có trật tự, oai nghiêm. Lập vị Thượng Đế thân trên, Tam Trấn phía dưới, sao cho là đồng tịch?

VẤN: *Mình có phép thờ vì Tiên Phật nào khác không?*

ĐÁP: Tam Trấn hay về việc Tam Kỳ Phổ Độ thì buộc mỗi Tín đồ phải lập vị. Ngoài ra muốn thờ thêm vì Tiên Phật nào tự ý, song phải thờ chánh bực Thần, Thánh, Tiên, Phật, chớ chẳng nên thờ phượng Tà Thần, Tinh Quái như là Ông Tướng, Cậu Trạng, Cô Hai, Cô Ba vân vân...

Tôi cũng nên giải luôn cho anh biết rằng về việc ông bà đã quá vắng rồi, thì cũng phượng thờ theo tục lệ xưa nay, không điều chi canh cải, song phải nhường chỗ xứng đáng hơn hết mà lập vị Thượng Đế cùng Tam Trấn, ấy là lẽ cố nhiên, vì ông bà cũng phải kính thờ Trời Phật.

VẤN: *Cúng kiếng phải tốn kém nhiều, như nghèo quá thì làm sao?*

ĐÁP: Tôi đã nói rằng quý không là tại lòng mình; kẻ thành tâm, đâu một nhánh cây, một chung nước lạnh trong sạch cũng đủ cho Trời Phật chứng lòng. Kính thành Trời Phật mà không biết lấy chi tỏ ra bề ngoài, nên mới dùng sự cúng kiếng; Trời Phật có chứng là chứng tắc lòng thành, chớ không vì lễ mễ. Sách có câu: “Thiên Địa chí công, Thần Minh ám sát; bất vị tế hưởng nhi giáng phúc; bất vị thất lễ nhi giáng họa.” Tôi nhớ lại Thượng Đế có giáng cơ cho một bài như vậy:

Bạch Ngọc từ xưa đã ngự rồi;
Không cần Hạ Giới vọng cao ngời,
Sang hèn trời mặc, tâm là quý;
Tâm ấy tòa sen của Lão ngời.

Xem đó thì biết sự thành kính là quý nơi lòng chớ không quý nơi cúng kiếng.

the temple, the three religions are represented by Sakya Muni, Lao Tse, and Confucius. The saying, “Kings and subjects should not be on the same mat” is not appropriate here, because the Supreme Being is on a higher position on the altar, while the three lords of the three religions are placed at lower levels and therefore not “on the same mat.”

Q: Are we allowed to worship other Immortals and Buddha?

A: Followers should worship the three lords of the three religions. They may worship other Angels, Saints, Immortals, and Buddhas as they wish, but not evil deities

. I'll also explain to you about the worship of the ancestors. The old tradition of worshipping ancestors has not changed, but we have to reserve the most esteemed place to worship the Supreme Being and the three lords of the three religions, because the ancestors themselves still have to worship the Supreme Being and other deities.

Q: Worshipping is costly. What if we are very poor?

A: I said that the heart is the most precious factor. With sincerity, a simple branch of tree, a cup of pure water would be enough for God to witness your heart. The respect and sincerity to God and Buddha are manifested by worship. God approves our sincerity, not the rituals. There was a saying: “Heaven and Earth are just. Wise spirits are watching. Blessings are not granted because of offerings. Disasters are not given because of lack of rituals.” I remember a holy message given by the Supreme Being:

“I have been reigning from the White Pearl Palace,
I do not need a high throne on earth.
Whether poor or rich, only the heart is precious.
It is the lotus throne where I stay.”

That would prove that your respect and sincerity are precious only from the heart, not from ceremonial offerings.

VẤN: *Vậy có lòng thành thì đủ, cần chi phải cúng kiếng?*

ĐÁP: Anh thật hồi đồng dài quá, tôi đã nói rằng sự cúng kiếng là dấu kính thành tỏ ra bề ngoài không thể làm thì thôi, còn làm được cũng chớ khá bỏ qua. Ví dụ: kính thành cha mẹ là bề trong, còn cách cư xử đối với người thể nào cho ra dấu thành kính là bề ngoài. Anh kính thờ cha mẹ mà anh không trình thưa, giậm dạ hỏi ngủ, hầu ăn, quạt nòng, ấp lạnh, ai có hỏi thì anh nói rằng có lòng thành kính thì đủ. Thế thì đủ chưa?

VẤN: *Tôi lại từng thấy một hai đàn, mỗi lần đọc kinh, bày ra đờn địch rộn ràng chi vậy?*

ĐÁP: Lễ nhạc là nền nếp nhà Nho từ xưa đến nay, dùng lễ nhạc là duy trì phong tục nước nhà vậy. Vả lại, giọng đờn, tiếng quyển dùng để đưa hơi, và nhắc nhip cho kẻ tụng kinh, như nhà Thiền ngày xưa nay đánh chuông gõ mõ vậy.

VẤN: *Giữa Thiên Bàn chong một ngọn đèn luôn luôn cả đêm cả ngày chi vậy?*

ĐÁP: Đó là “Thái Cực Đăng”. Trước khi mở mang Trời Đất, khí Âm Dương đụng nhau hóa ra một khối lửa gọi là Thái Cực, tức là Thượng Đế, đèn “Thái Cực” chỉ về khối lửa ấy.

VẤN: *Đốt hai cây đèn phía ngoài là ý gì?*

ĐÁP: Ấy là Lương Nghi quang.

VẤN: *Tại sao phải cúng rượu trà hoa quả?*

ĐÁP: Cúng năm sắc trái cây gọi là Ngũ Hành, tuy vậy chớ cũng có một đôi người vì thiếu kém cũng không đủ năm sắc trái cây, ấy cũng nên châm chế. Bông chỉ về Tinh; rượu chỉ về Khí; trà

Q: If sincerity is enough, why is the praying ceremony necessary

A: Your question is tenacious. I have said that ceremony is the manifestation of sincerity and respect. If you can afford it, you should not neglect it. For example, the respect and sincerity to your parents are from your heart, but you have to treat them in such a manner to reflect your heart. If you should respect and love your parents but do not care for them, would it be enough?

Q: In the big ceremony, when prayers are recited, there is very noisy music. What is this music good for?

A: Rituals and music are based on the Confucian tradition and also various national traditions. The music is moreover used to harmonize the prayers in rhythm, very similar to the bell and wooden gong of Buddhist tradition.

Q: In the middle of the altar, what is the reason for a continuously lit lamp?

A: It's the “Thái Cực lamp” (Tai Chi). Before the creation of Heaven and Earth, Yin and Yang energies reacted to each other, creating a mass of light called “Thái Cực” (Tai Chi), which is the emanation of the Supreme Being. The “Thái Cực” lamp represents the Supreme Being.

Q: What is the meaning of the two lamps outside?

A: They represent Yin and Yang energies.

Q: Why are there offerings of wine and tea, and flowers and fruits?

A: Five-color fruits represent the five elements. Though many people could not come up with five colors, it's still OK. Flowers represent “Tinh” (physical energy), wine represents “Khí”

chỉ về Thần; Tinh Khí Thần là Tam Bửu của con người vậy.

VẤN: *Mỗi lần cúng đốt chi tới năm cây nhang?*

ĐÁP: Đốt nhang để tẩy trừ cho không khí. Ba cây cắm trong gọi án Tam Tài (Thiên Địa Nhơn), hai cây cắm ngoài cho đủ năm, gọi là tượng Ngũ Khí. Năm cây hương ấy hiệp lại với ngũ hương trong mình mình là:

- 1.- Giới hương nghĩa là phải sạch việc trần thì trong mình mới thơm.
- 2.- Định hương nghĩa là định tâm, định Thần được thì trong mình mới thơm.
- 3.- Trí huệ hương nghĩa là phải phát huệ thì trong mình mới thơm.
- 4.- Tri kiến hương nghĩa là biết mình, thấy mình thì trong mình mới thơm.
- 5.- Giải thoát hương nghĩa là luyện đặng Dương Thần xuất nhập thì trong mình mới thơm.

VẤN: *Mỗi lần lạy sao không chấp tay như thuở nay vậy, lại bày ra chi cho khác kiểu là tay mặt úp ngoài tay trái rồi ôm tròn nhau vậy?*

ĐÁP: Mỗi việc chi trong sự cúng kiếng phượng thờ đều có nghĩa lý cả, tại mình không kiếm hỏi cho hiểu rồi cho người bày đặt. Vậy xin giải ra đây cho anh rõ.

Nay Đạo đã hoàng khai thì như bông sen đã nở, rồi sanh ra trái, gọi là kết quả; ấy là hai tay ôm tròn lại như trái cây vậy. Mà kết quả rồi không phép hưởng riêng một mình, phải gieo ra cho chúng sanh chung hưởng, gọi là Phổ Độ. Vì vậy mà khi cúi lạy phải xòe hai bàn tay ra như gieo hạt vậy. Lại nữa, cách lạy ấy cũng do theo nghĩa lý của cuộc tạo Thiên, lập Địa. Tay mặt úp ngoài tay trái là Âm Dương tương hiệp (hữu là Âm, tả là Dương), khí Âm ngậm khí Dương mới sanh Thái Cực là hai bàn tay ôm tròn lại đó. Thái Cực sanh Lưỡng Nghi là hai ngón cái; khi lạy

(Chi, vital energy), tea represents “Thần” (spirit). “Tinh, Khí, Thần” are the Three Treasures of human beings.

Q: What is the reason behind the five incense sticks?

A: Burning incense is to purify the air. The three incenses inside represent trinity (Heaven-Earth-Man). The two incenses outside make the total of five representing five kinds of energy corresponding to the five humors inside the human body

1-Giới hương (Fragrance of restriction) means experiences of flavor of restrictions of secular matters.

2-Định hương (Fragrance of calm), experiences of flavor of calmness of one’s mind.

3-Trí huệ hương (Fragrance of enlightenment), experiences of flavor of enlightenment.

4-Tri kiến hương (Fragrance of wisdom), experiences of flavor of wisdom.

5-Giải thoát hương (Fragrance of liberation), experiences of flavor of liberation.

Q: In the praying ceremony, why do you put your hands together before you prostrate in wrapping the left hand with the right hand?

A: In rituals, everything has a meaning that one has to try to find a way to understand.

When the Tao was founded, it was like the blooming of a lotus flower, and as a result, forming a fruit. The hands joined together are like a fruit. One should not enjoy fruit alone by oneself, but must share with all humanity, which is called “Phổ Độ” (saving all). Therefore when one prostrates, one spreads one’s hands as if to sow seeds. This way of prostration is based on the principle of creation of Heaven and Earth. The right hand wrapping the left hand symbolizes Yin-Yang interaction (right is Yin, left is Yang). Interaction between Yin and Yang energies leads to the formation of “Thái Cực” (Tai Chi or Monad) represented by the

hai ngón cái chéo nhau gài chữ thập, gọi Lương Nghi phân Tứ Tượng; đoạn tám ngón tay kia trải ra gọi là Bát Quái. Nhờ thế mà nhiều kẻ sau này được siêu Phàm nhập Thánh gọi là “Biến hóa vô cùng”.

VẤN: *Tại sao mà trước khi lạy phải chấm dấu lên trán, rồi chấm qua bên tả và bên hữu?*

ĐÁP: Chấm dấu lên trán nghĩa là kính Phật, bên tả là kính Pháp, bên hữu là kính Tăng, gọi là Tam Qui.

VẤN: *Tại sao mà lạy phải cúi đầu ba lần rồi mỗi lần cúi phải gật bốn cái vậy?*

ĐÁP: Gật ba lần bốn cái là mười hai gật, thế cho mười hai lạy. Lạy mười hai lạy là lạy Thượng Đế vì Thượng Đế là Thập Nhị Khai Thiên, Chúa cả Càn Khôn Thế Giới, nắm trọn Thập Nhị Thời Thần vào tay là: Tí, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tị, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi. Số mười hai là số riêng của Thượng Đế.

Tôi hầu đáp với anh cũng đã bộn rồi, đến đây xin dứt, mong rằng anh cứ bình tâm lấy lý mà nghiệm lý thì công trình hầu đáp của tôi chẳng uổng. Chớ như đối với kẻ không do chánh lý, cứ cho người quấy mà cũng không hiểu tại sao người quấy, với hạng ấy tôi chịu làm thinh.

CHUNG

two hands joined together. Then from “Thái Cực” (Tai Chi or Monad) comes the “Lương Nghi” (Diad) represented by the two thumbs. Two thumbs crossing each other form the “Tứ Tượng” (Four directions), then the eight fingers spread represent the eight trigrams. Thanks to the mechanism this symbolizes, human beings are able to reach holy dimensions.

Q: Why does one make the gesture with hands joined together on one’s forehead, first in the middle, then on left and then on right sides?

A: It’s a symbol of the Trinity as set out in Buddhism. Hands in the middle represents homage to Buddha (or Spirit of God), on the left, homage to Dharma (spirit of sacrifice, right living), and on the right, homage to Sangha (monks and nuns, spiritual humanity).

Q: In prostration, why does one have to nod four times per kowtow?

A: Nodding four times per kowtow would make twelve nods for three full kowtows. This would be considered as twelve kowtows altogether, which is reserved for prostration to the Supreme Being, the Creator of the twelve dimensions, the Creator of Heaven and Earth and Universe, holding sway over the twelve zodiacal lords who are Tý, Sửu, Dần, Mão, Thìn, Tỵ, Ngọ, Mùi, Thân, Dậu, Tuất, Hợi. Number twelve is the mystical number of the Supreme Being. That’s enough for now; I would like to stop here and hope that you may contemplate my explanations a bit so that my answers will not be in vain. For those people who are too narrow-minded to consider the meanings of these gestures, and keep criticizing without knowing the symbolic references, I have no comment.

THE END